

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: 24. kongres : Centralkomiteens beretning

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1973

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

24. kongres

Centralkomiteens beretning

Aflagt af
Knud Jespersen

DANMARKS KOMMUNISTISKE PARTI

Knud Jespersen:

Beretning på 24. kongres

Kammerater.

Det Danmark, vi oplever i dag, er et af denne klodes rigeste lande. Alle rigdomme blev skabt af det arbejdende folks store indsats. Der er betingelser for, at ingen skal mangle og alle være sikret tryghed i morgendagen. Vi kunne have været landet uden bolignød, social stagnation og uddannelsesproblemer. Vi har alle de økonomiske betingelser for en fremtid uden kriser og tilbageslag, men med en blomstrende demokratisk, social og kulturel udvikling uden sidestykke.

Men det gik anderledes

De skiftende regeringer administrerede det bestående system og lod menneskets interesser underordne profittens love. Storkapitalen ejede og tilranede sig stadig mere magt over vort land, og bruger i dag selve statsapparatet ud fra sine interesser. Der blev aldrig ført politik for arbejderklassen og mod storkapitalen, og der blev altid ført politik med målet: at gavne storkapitalen — og derfor mod arbejderklassen.

Kongresperioden

I dag mærker flertallet i vort folk, at der er noget galt i gamle Danmark. Vi

producerer som aldrig før. Eksporten når stadig nye højder. Tempoet på arbejdspladserne skrues til stadighed i vejret, og alligevel er kravet til de arbejdende, at forbruget skal holdes nede. Gennem snedigt udtænkte lønsystemer begrænses købekraften, og de opnåede lønforhøjelser opsuges af en skatteskrue, der aldrig har været strammere. Alle kan mærke, at de, der har den økonomiske magt, i virkeligheden også har den politiske bestemmelsesret. Næsten alle hylder demokratiet i ordets blomstrende vendinger. Fra de konservative til Industrirådet sværger de daglig, at de vil videreføre og udvikle demokratiet. Men i praksis viser kendsgerningerne noget ganske andet. Vi har fået en ny amts- og kommunalopdeling, der indtil videre har flyttet afgørelserne endnu længere væk fra de enkelte medborgere.

I fagbevægelsens top tales der ofte om medlemsdemokratiet, men i det praktiske negligerer toppen arbejdspladserne, og bureaukratiet triumferer.

I alle NATO-årene har folket været under administration af fremmed magt i udenrigs- og militærpolitikken. Det undskyldtes med, at NATO skulle forsvare demokratiet! Nu har de sam-

3

me kræfter lokket, truet og manipuleret Danmark ind i EF, hvilket betyder, at de største afgørelser — fra socialpolitikken til udenrigsspørgsmål — i ubegrænset omfang og på ubestemt tid træffes af de overstatslige organer i EF.

Denne udvikling har nu bragt det danske folk i en helt ny situation, hvor man stilles over for valget: at bøje sig for afgørelserne, der træffes på storkapitalens bud — eller at gøre oprør!

Folkemagt — eller pengemagt

I det danske folk — og navnlig i arbejderklassen og ungdommen — er man da også gået til mere og mere aktiv modstand. Næsten hver dag kan fortælle om demonstrationer, strejker og en bølge af protestkrav over for forskellige sider af det bestående system.

Arbejderklassen var og er hovedkraften mod EF og den eneste mulige, der kan genoprette demokratiet og knuse pengemagten. Bevægelserne mod EF har ikke mistet deres betydning efter den 2. oktober. Kampen om, hvordan Danmark skal regeres og af hvem, går videre under de nye og vanskelige vilkår, der levnes os i EF. Nu gælder det at vende sig mod enhver form for integration og harmonisering, der har det mål: at begrænse bestående rettigheder eller angribe nye og indtil nu eksisterende rettigheder. EF har det mål: at lade integrationen og harmoniseringen i første omgang dreje sig om de såkaldt uproduktive grupper — de unge under uddannelse, de ældre og syge under socialforsorgen. Men perspektivet er at integrere alle hovedspørgsmål i det økonomiske liv og her, som noget væsentligt, at harmonisere arbejdsretslovgivningen og gennemføre

4

en — alle omfattende — indkomspolitik under EFs domæne.

For os gælder det at afsløre EFs perspektiver og rejse arbejderklassen til modstand over for ethvert nyt anslag. Nu har alle tilhængere måttet erkende, hvor urigtige deres oplysninger om EF var. Kendsgerningerne har indhentet løgnene. Før 2. oktober sagde de: EF vil løse betalingsbalanceunderskuddet, renten og sikre vældige nye finansieringsmuligheder. Landbruget skulle få gyldne tider, og priserne ville ikke stige. Ja, endog en mildnelse af skatterne blev stillet i udsigt.

Enhver kan se, at vore advarsler til punkt og prikke var rigtige. Samtidig har S. Mansholt uden omsvøb sagt, at »EF er udemokratisk, at det ikke har forbedret massernes levestandard, og at der var voksende utilfredshed med EF.« Vi erindrer i denne forbindelse regeringens mange udtalelser om, at hvis bare en brøkdel af modstandernes argumenter var rigtige, burde Danmark udmelde sig.

EF — monopolernes organisation

EF blev oprettet af supermonopolerne — til fremme af deres magt og interesser. Målet er, at treenigheden, reaktion, imperialisme og militarisme skal forhindre en demokratisk udvikling i Europa. Men EF er tillige et udtryk for kapitalismens kriser og har ikke på nogen måde kunnet dæmpe de voksende krisefænomener. Modsætningerne er blevet skærpet i hele EF-området — mellem arbejdere og kapital, mellem de store monopoler og mellemgrupperne, mellem de små og de store stater, mellem de nationaldemokratiske kræfter og imperialismen.

Disse modsætninger kan aldrig overvindes — også af den grund er EF dømt til opløsning. Det gør os endnu mere optimistiske i den kamp, hvis mål er at sikre et frit Danmark uden for EF og NATO.

Kampen for et frit Danmark er trådt ind i en ny etape

Det afgørende i kampen for et frit, et bedre Danmark, hvis perspektiver er socialismen, er også at se de nye muligheder. Vi ville blive slået med afmagt, om vi udelukkende betragter de større vanskeligheder og de store farer. Omvendt vil vi — ved kun at vurdere mulighederne — nære illusioner, der maner til passivitet.

I vort eget land viser erfaringerne fra EF-kampagnen, at det er muligt at rejse en folkebevægelse, en bevægelse, som hører til en af de bredeste og stærkeste i det danske folks efterkrigshistorie, og som medførte, at hver tredje dansker sagde nej til EF.

Overfører vi dette antal til folketingsmandater, svarer det til ca. 70, og det er der i høj grad perspektiv i for modstanderne, når regeringen fastholder sin erklæring om, at Danmark kan melde sig ud, om der er almindeligt flertal herfor i folketinget!

Under alle omstændigheder giver det også de nye parlamentariske betingelser, at målet er et folketing, der vil nægte at følge Werner-planens integrationskrav!

Topmøder i EF har fastlagt køreplanen for næste trin af Werner-planen, og skinnerne er lagt ud, der skal føre EF til en økonomisk, politisk og militær union. De mest åbenhjertige i EF taler om større systematik i de

udenrigspolitiske konsultationer for at opnå det, de kalder fælles optræden, og samtidig lægger de ikke skjul på, at timen for et fælles militær ikke er fjern.

Det er over for alt dette, at det første fornødne er aktionsenheden i arbejderklassen, der kan fastholde den folkelige aktivitet mod EF. Samtidig skal vi også se på de nye muligheder, der er knyttet til vore forbundsfællers aktivitet i de andre EF-lande.

Internationalismen og kampen mod EF

Navnlig vort parti har særdeles gode forbindelser til arbejderklassen og de progressive kræfter i EF. Det gælder kammeratskabet med de kommunistiske partier, bl. a. i Frankrig, Italien, og de særdeles gode forbindelser, vi har til de andre kommunistiske partier. Naturligvis vil vi gøre alt for, at dette kommunistiske kampfællesskab bliver anvendt i overensstemmelse med den samlede arbejderklassens interesser. Vi er forenet i kampen mod de overstatslige organer og bør i fællesskab tage initiativer, der fremmer en sprængning af monopolernes blok. En samordning af de arbejdendes kamp mod de multinationale monopoler, for sociale, økonomiske og demokratiske rettigheder er ligeledes et af vore mål.

I den forbindelse skal vi ikke kun se EF-blokken, men også den del af Europa, der ligger udenfor. I dag opbygger mere end halvdelen af Europas folk socialismen. Sovjetunionens fredsoffensiv har ført frem til en sikkerheds- og samarbejdskonference, hvis mål er et demokratisk Europa bestående af frie og uafhængige stater. Altså: i vor

tid er kommunisterne og arbejderklassen den afgørende kraft i Europa. Når denne styrke anvendes rigtigt, vil den kunne sikre et demokratisk Europa — og et frit Danmark.

Ansvar for fremtiden

Vi føler et stort ansvar for fremtiden og for anvendelsen af vort parti i overensstemmelse med hensynet til arbejderklassen og nationen. Vor taktik og strategi er ganske åben; vi skjuler ikke vore mål, og vi overser ikke vanskelighederne. I en bred kamplinje — befriet for opportunisme og sekretisme — vil vi føre alle bevægelser videre mod stor kapitalen. Vi er arbejderklassens revolutionære parti — dens fortrop. Nogle vil måske mene, at det er for ambitiøst at udnævne os selv til at være fortrop. Men er det nu også det. På den 23. kongres satte vi projektøren på stor kapitalen og advarede mod dens trusler på Danmarks nationale liv. I dag kan alle se, at vi havde ret, at kongressens rigtige beslutninger styrkede arbejderklassens og folkets antimonopolistiske kamp. Kun på kendsgerningernes grund kan vi selv — og vore kritikere — vurdere, om vi er fortroppen.

Kast blot et blik på andre afgørende problemer i den politiske udvikling! I dag har vi anerkendt DRV, og regeringen yder — omend i for beskedent omfang — hjælp til Nordvietnams tapre folk. Ingen — om man ser bort fra Gladsaxes geni — forsvarer USA-imperialismens forbrydelser eller ønsker forbindelserne til Saigon bevaret. Denne linje er ikke opstået af ingenting, men er et resultat af en årelang kamp, hvor vi en overgang var ene om at rejse kravet: USA ud af Indokina! Vore

standpunkter holdt — de andre måtte revidere deres opfattelser og ændre stilling.

I en længere periode var vi det eneste parti, der kæmpede for en normalisering af forholdet til og anerkendelse af DDR. I dag må alle anerkende, at det er på høje tid, at regeringen anerkender DDR, og at det kun kan tjene Danmarks og afspændingens interesser i Europa. Også her måtte de regerende revidere deres opfattelse og svinge ind på de standpunkter, vi havde fremholdt. Vi har hele tiden set kampen for fredens sikring som en kamp mod imperialismen, reaktionen og antisovjetismen. Mange er de, der i dag forstår og deler det synspunkt med os, at Danmark kun kan vinde på et godt forhold til sine socialistiske naboer.

At antisovjetismen er en farlig politik for Danmark, er der mange beviser på. Det er nok at erindre om den myte, der førte os ind i NATO og pålagde os den farlige og kostbare oprustning.

Vore ideer har således bestået deres prøve i selve livet og bekræftet betydningen af et revolutionært parti i arbejderklassens kampe. Mange af vore kritikere søgte ikke at imødegå vores politik, men påstod, at vi var konservative og dogmatiske! Også dette har tiden for længst dementeret. Afgørende for en udvikling med perspektiv i, er, at vi fastholder vore principper og her ud fra optræder med den smidighed og fasthed, der er fornøden.

Opbruddet i Danmark

Denne betydning af vort parti skal ikke forlede nogen til ukritisk selvhævdelse. Vi skal uafbrudt fastholde selvkritikens metode til at rette de fejl og mangler, vi stadig lider af, men netop

i denne opbrudstid i vort land må vi også vise betydningen af vort parti og vor organisation. Uden os vil kampen mod storkapitalen ofte blive tungeslag eller gode viljer opfanget af anarkistiske og reformistiske strømninger. Det afgørende i opbruddet er, at det såvel i enkelte sager som generelt vender sig imod kapitalismen og den »gamle måde« at føre politik på. Overalt ser og mærker vi tillidskrisen over for det bestående system. De unge gør oprør over dårlige uddannelsesvilkår, kvinderne kæmper mod forskelsbehandlingen, og arbejderklassen fører helt nye krav frem om så dybtgående ændringer, at selve kapitalismen som system bringes i livsfare.

Denne modningsproces, hvor kampen mod galskaben organiseres og kampen får socialistisk perspektiv, er en hovedopgave for os at mestre rigtigt, fordi det gamle system søger at standse oprøret med splittelse, forvirring og ved at nære forskellige retninger, der ikke udgør nogen egentlig trussel mod kapitalismen.

Krisen har ramt alle de gamle partier — stærkest måske VKR-blokken, hvis regeren i Danmark alle fik nok af i den periode, da den havde regeringsmagten. Disse partier var og er storkapitalens håndgangne partier. Med dem skal der ikke tales — mod dem skal der kæmpes. I den nye situation søger reformisterne at fremstille deres administration af kapitalismen som alternativ. Under EF-kampagnen hævdede de, at de endog var bedre end VKR til at føre EF-politik! Og deres skifte af statsminister var et synligt udtryk for den krise, der har ramt det største og ældste reformistparti — Socialdemokratiet.

Nu har vi en administration af S-SF, som ikke har betydet en kursændring. Tværtimod. Det vælter ned over almindelige mennesker med skatter, prisstigninger og trusler mod hævdvundne rettigheder, som det kom til udtryk i »kulegravningsbandens« enighed.

Denne udvikling viser, at der kun findes to hovedstrømninger i arbejderklassen — en reformistisk og samfundsbevarende og en revolutionær og samfundsomdannende. Alle kræfter tvinges af selve udviklingen til at vælge retning — sådan er det også gået med SF.

Socialdemokratiets ideologi

Mange har været tryllebundne af Socialdemokratiets størrelse og ladet sig indfange af reformismen. Socialdemokratiet har efterhånden helt forladt enhver form for klassekampspolitik og erstattet den med en næsten alt omfattende samarbejdspolitik. Det har det, som manden, der drager skyggen med sig, trukket SF med ind i den farlige cirkel, således at stadig flere i dag har svært ved at se nogen principiel forskel på de to partiers politik. SFs forslag til »økonomisk demokrati« blev rost af arbejdsgiverne. Og finansministeren har benyttet debatten til at fastslå, at »SF er et reformistisk parti«! I lovgivningsarbejdet har SF indtaget en meget beskeden plads og i det praktiske givet tilslutning til bevarelse af arbejdsretten.

S-SF har et tungt ansvar for den fortsatte inflation, der undergraver købekraften, for den asociale moms og de stadigt stigende skatter på menigmand. Det andet fælles træk er, at de to partiers ledelser altid er til højre for

medlemmerne, at medlemmerne i næsten alle konkrete situationer er mere enige med os end med deres egne partier.

I vor kamp mod reformismens ideologi og højrekræfternes i de to partiers ledelser skal vi være konkrete og meget saglige. De bærer et tungt ansvar for næsten alle mangler i dagens Danmark. De regerede ikke ud fra givne løfter, men ud fra tilpasningens linje. Af den grund har de sinket arbejderklassens fremmarch — nu og da helt vildført den — og skal naturligvis vurderes her ud fra.

Den ideologiske afklaring skal fortsættes, men afgørende er, at aktionsenheden sættes i forgrunden. Enheden i handlinger er bestemmende for den enhed, der skal vindes, for at arbejderklassen endegyldigt kan sejre.

VS — en speciel rolle

Det er samtidig naturligt at interessere sig for de strømninger, der går under betegnelsen: det nye venstre. I forsøg på at efterligne og alligevel være anderledes har VS etableret sig som parti. Dette parti optrådte på tværs af folkebevægelsens interesser og fremførte i høj grad sekteriske og ekstremistiske opfattelser før den 2. oktober. Efter denne tid har de holdt deres 5. kongres, som på ingen måde har afklaret VS og dets perspektiv — end ikke løst nogle af venstrekræfternes problemer.

Erfaringerne viser, at der skal være et organisatorisk konsekvent parti, der bygger på den videnskabelige socialismes principper. Ingen af delene er at finde i VS. Bevidst eller ubevidst vil en sådan bevægelse altid blive taget til

indtægt for antikommunismens kræfter.

Den økonomiske politik — og hvad der skal gøres

Arbejderklassen kan kun hævde sine interesser, når den optræder enigt. Det gælder i den daglige kamp om i kampen for en ny politik med demokratiske forandringer, der åbner for det socialistiske perspektiv. Altså ikke ved opslidende broderstridigheder, men i aktionsenhed, ikke *med*, men altid *mod* kapitalen. Det er den vej, der fører frem. Det gælder i særlig grad også for den økonomiske politik. Over for alle krav om nedskæringer i forbruget har vi ene af alle partier peget på, hvad der burde gøres.

Der bør omgående sættes ind for alle former for spekulationsgevinster, og enhver form for belåning skal forbydes. Dette er et første skridt til at overføre al jord til det offentlige.

Skattetrykket skal flyttes væk fra almindelige indtægter og lægges på de skuldre, der kan bære det. I første række gælder det ophævelse af de privilegier, der sikrer, at storkapitalen selv kan bestemme, om den vil betale skat og i hvilket omfang. Når al indtægten — som det i dag sker over for lønmodtagerne — beskattes, vil der være 12—14 milliarder kroner, der med en trækprocent på 50 vil tilføre det offentlige 6—7 milliarder kroner. Og disse penge tages udelukkende fra de rige. Selskabsskatterne skal afgørende sættes op, og skatteskruen skal sættes på de store multinationale monopoler, bl. a. olie- og benzinselskaberne.

Når der samtidig foretages en fornuftig regulering af udenrigshandelen, og der indføres en effektiv investerings-

kontrol, kan en virkelig ny fordeling af byrderne finde sted. Af de offentliges udgifter er den største post oprustningen. Lad os få en nedrustningsplan med målet: fuld afrustning og overgang til neutralitet. Af disse projekter vil der være milliarder at hente til samfunds-nødvendige investeringer. Og samtidig vil et nødvendigt skattestop med ned-sættelse af lønmodtagernes trækpro-center, højere skattefrit bundfradrag og fjernelse af den asociale moms hurtigt kunne gennemføres.

En sådan omlægning har S-SF magt til at foretage. Og arbejderklassen har viljen til at føre det igennem.

Økonomiske kendsgerninger

Danmarks vigtigste aktiv er de arbej-dendes store indsats. Industriens pro-duktivitet er steget med 9-10 procent, der udelukkende hviler på en større arbejdsindsats, da investeringerne stort set er de samme som i 1971. Også i forhold til 1971 er bruttonationalproduk-tet steget fra 140 milliarder kroner til i 1972 at være 157 milliarder kroner — eller en stigning på 12 procent. Ar-bejdsstyrken var uændret som helhed.

Landbruget har afgivet 7-8000 selv-stændige, ikke-medhjælpere, mens stat og kommune har udvidet med 10.000-15.000. Af den grund blev beskæfti-gelsen i industri og håndværk, handel o. a. faldende i 1972. Efterspørgslen har stort set været uforandret i 1971/72. Priserne steg med 8 procent og løn-ningerne med 14 procent, men margi-nalskatten tager ca. 50 procent. Det betyder, at den disponible indkomst på grund af skattetrykket ikke var steget væsentligt. Om vi vurderer pris- og lønudviklingen tilbage til 1964, viser

kendsgerningerne, at lønningerne er 3,5-doblet, mens priserne er fordoblet. Samlet har industrieksporten fra 1971 til 1972 haft en stigning på 13 procent. Landbruget har haft en værdistigning på 10 procent, mens mængden er uændret.

Spekulationsgevinsterne

Et særligt interessant træk er stignin-gen i obligationsudstedelsen på 17 pro-cent, mens byggeaktiviteten kun er øget med 5 procent. Det viser, at de sidste 12 procent, svarende til 12 milliarder kroner, simpelthen er belåning af vær-distigninger. Renten derimod har ind-til nu stort set holdt sig uændret, mens der ventes, at den vil stige til en effek-tiv rente på 14-15 procent i januar måned. Og aktiekurserne har oplevet gyldne tider, ikke bare de seneste års milliardudstedelse af friaktier, men ved fantastiske stigninger. Bankerne fører her med en stigning i aktiekursen på ca. 80 procent, industriaktierne 95 pro-cent, handel m. v. 75 procent.

Men da det offentlige ikke har sat virkeligt ind mod dem, der beriger sig, er skattetrykket stadigt voksende. I forhold til nationalindkomsten var skat-tetrykket i 1972/73 på 55,8 procent og beregnes at stige i 73/74 til 57 pro-cent. Og samtidig vokser faren for en ny momsforhøjelse! Samtidig med den stigende inflation er der fra alle sider — også EF — bebudet en strammere politik til begrænsning af efterspørgs-len. Disse tal viser de mange mulig-heder og problemer, der møder 70'er-nes Danmark. Men en løsning i arbej-dernes interesser er ikke mulig efter de traditionelle mønstre — eller ved fortsat at regere på den gamle måde!

Afgørende modstød

Den største fare for arbejderklassen og fremtidens beskæftigelse er, hvis den lader sig narre til at vise mådehold. Udvidelsen af hjemmemarkedet vil virke selvforstærkende på beskæftigelsen, fordi så mange har et alt for lavt forbrug eller helt udækkede behov.

Af denne årsag må den aktive lønpolitik sættes i højsædet under overenskomstforhandlinger, vi befinder os midt i. Enhver form for indkomstpolitiske løsninger skal afvises. Og de afgørende krav om at vinde ind på lønefterslæbet, hæve de lavestlønnes indtægter, indfri kravet om ligeløn og nedsættelse af arbejdstiden kan der ikke gives køb på. Prisskruen skal stoppes, og en effektiv måde hertil er bl. a. gennemførelse af vort forslag om ændringer i pristalsberegningerne, således at alle stigninger omgående medfører en 100 procents dækning, og ikke som nu, at reguleringerne nærmer sig en tredjedel af de faktiske udgiftsstigninger.

For nye demokratiske rettigheder

Igennem hele vor eksistens har vi kæmpet for udvidelse af demokratiet og opnåelse af nye rettigheder. Resultaterne af dette har været, at alle anerkender manglerne i demokratiet og under en eller anden form gør sig til talsmænd for udvidelse af de ansattes medbestemmelse. Det kan vi kun notere med glæde. At LO og Socialdemokratiet har fremlagt skitser til økonomisk demokrati er jo også en udmærket ting, eller det kunne have været det, hvis forslagene virkelig havde sat kampen for medbestemmelse i forgrunden. Men det er desværre ikke tilfældet.

10

Skitserne minder mere om en ny finansieringsmetode af erhvervslivet og beslaglæggelse af noget af købekraften til fordel for storkapitalen. Selve medbestemmelsesretten er ikke — og har aldrig været — afhængig af fondsdannelser. For at opnå det er det nok at føre en konsekvent politik imod arbejdsgiverne. Allerede Marx talte om økonomisk demokrati og efterprøvede mulighederne af at kunne købe sig til mere magt. Han nåede til det resultat, at det ikke var muligt, idet forudsætningen måtte være, at kapitalen ville sælge sin magt og sine privilegier — og som bekendt var de ikke til salg.

Erfaringerne fra de skabeloner i andre lande, hvor der er talt om folkeaktier, medejerdemokrati, udbyttedeling osv. har intet — absolut intet —, der taler til fordel for et »økonomisk demokrati« efter de linjer. Et virkeligt økonomisk demokrati forudsætter en ændring i selve ejendomsforholdet — med ophævelse af udbytningen og indførelse af socialismen. Et sådant demokrati er det, vi altid har kæmpet for og fortsat vil kæmpe for, men det er en politisk handling og ikke et spørgsmål om opkøb af aktier.

Et »økonomisk demokrati«

Over for alle forsøg på at vildlede arbejderklassen med tågeslotte eller blandingssystemets velsignelser stiller vi vort klare kampgrundlag. Udtrykt kort er det væsentligste, at fagbevægelsens egen aktivitet øges betydeligt, at der sættes ind for en effektiv tillidsmandsbeskyttelse, for ophævelse af arbejdsretten og fredspligten, og at sammenkædningsbestemmelserne fjernes. En ændring i aktieselskabsloven kan sikre, at de ansattes tillidsmænd

får adgang til bestyrelserne og i øvrigt gennem ændringer i lovgivningen sikres indseende og kontrolret.

Vi har tidligere peget på, at der ved lov kan sikres arbejderne ret til oprettelse af bedriftsråd, og at der føres virkelig kontrol med regnskaber, investeringer, afskrivninger, ordrer og profiler. I al talen om »styring af kapitalen« har vi altid hævdet, at denne kun er opnåelig gennem nationalisering. Først når banker, forsikringselskaber, nøgleindustrien og jorden er nationaliseret, kan en effektiv styring gennemføres. Afgørende overhovedet er, at de arbejdende sikres ret til at forsvare opnåede rettigheder og sikre sig nye med de aktionsformer, de selv finder fornødne. Og så ville det være naturligt, om det offentlige, Kooperationen gik i spidsen og gennemførte et omfattende demokrati inden for disse områder.

Ud fra disse hovedlinjer vil vi gå aktivt ind i alle debatter om økonomisk demokrati, men med advarsler til dem, der tror, at de forelagte skitser om lønarbejderfonds m. v. er en metode til udvidelse af demokratiet. Det er en faglig og politisk kamp, der skal føres for at begrænse arbejdsgivernes og kapitalens magt. Kun derigennem kan de nye rettigheder vindes, og styrken til overgangen til socialismen opnås.

Fagligt demokrati skal afløse toppens bureaukrati

Fagbevægelsen kan blive hovedkraften i forandringer af samfundet, når den frigør sig fra de nuværende belastninger. Intet parti skal have monopol på fagbevægelsen, men fagbevægelsen skal tage politisk stilling til alle vor tids problemer. Enhver kan se, at hvis vi

ikke sætter ind for en ændring af magtforholdet, vil alle fremskridt kunne bringes i fare, og de arbejdende blive presset tilbage. I første række gælder det om at knæsette medlemmernes ubetingede førsterang i organisationerne. Et levende demokrati, der aktiverer alle, vil også kunne stoppe bureaukratiseringen og den »vi-alenevideholdning«, der præger mange topledere.

Vi er imod dem, der angriber fagbevægelsen som organisation og taler om dens forstening, og at den har overlevet sig selv. Fagbevægelsen kan ikke identificeres med lederne og en fejl politik, der bygger på klassesamarbejde. Det er simpelt hen fremmedelementer i fagbevægelsen, som den skal renses for. En demokratisk og fri fagbevægelse vil hastigt kunne skabe ny tillid gennem sin egen aktivitet for arbejderklassen. Målet for denne demokratisering kan kun være, at medlemmernes krav bliver fagbevægelsens kompas, og at den som klasseorganisation sætter ind mod enhver form for overgreb mod de arbejdende.

Den teknisk-videnskabelige revolution

Netop i 70'ernes Danmark er der et væld af opgaver, der kun kan løses, når arbejderklassen tager fat på dem. De mange nye muligheder, der er opstået i masseproduktionens tidsalder, har også en række klasse-mæssige følger. Arbejderbeskyttelsen er utilstrækkelig; det vidner tusinder af ulykkestilfælde om. Erhvervs sygdomme behandles overfladisk og nogle af dem med svære udsigter til opnåelse af erstatning.

Sundhedsfarlige produktionsprocesser, der forurener både omgivelserne og de ansattes organisme, må helt forbydes. I vor tid er alle problemer klasseproblemer og skal løses derefter, hvis vi vil skabe sikkerhed, fjerne alle former for forurening og opbygge menneskevenlige produktionsapparater. Mange af disse ting kan og skal løses i dag; andre kræver en tidssvarende og demokratisk ændring af samfundet — socialisme.

Vi lever i verdens overgang til socialisme

I vor tid er verdensbilledet totalt ændret. Der eksisterer og udvikler sig et socialistisk verdenssystem, hvis autoritet og indflydelse er stadigt voksende. Det nye samfund er det gamle overlegent — moralsk, socialt og menneskeligt. Det omspænder store dele af kloden, og gennem de 104 kommunistiske partier, de nationale befrielsesbevægelser og arbejderklassens organisation er det vor tids mægtigste kraft. Det har åbnet nye muligheder for, at Danmarks overgang til socialismen kan ske fredeligt. Forudsætningen er, at vi selv forstår at udnytte de nye muligheder for, at arbejderklassens frigørelse i vort land også bliver en realitet. Socialismen — det er afskaffelse af udbyttersystemet og hele folkets kontrol med de samfundsejede værdier. Det er også en fortsættelse af de bedste traditioner i vort land og den eneste konsekvente videreførelse af demokratiet.

Friheden fra udbytning er det eneste fundament, hvorpå der kan opbygges en fri og lykkelig tilværelse for menneskene. I vor tid er det tillige en naturlig

konsekvens af produktionens samfundsmæssige og kollektive karakter, at ejendomsretten ikke skal tilhøre en lille klike af storkapitalister.

Internationalismen er garantien for sejr

Disse forandringer i verden var kun mulige gennem den proletariske internationalisme, der forenede kommunisternes kamp, og som i dag også er garantien for nye sejre. Det ved klassefjenden og ofrer umådelige summer på at søge os splittet, at dyrke antisovjetismen og antikommunismen i et væld af nye former. Det gøres gennem den ensrettede presse og ved anvendelse af massemediernes. Desværre får en sådan linje støtte af lederne i Kinas kommunistiske parti. Gennem angreb på Sovjetunionen søger disse ledere at splitte den kommunistiske bevægelse. Og de foretager farlige provokationer mod de socialistiske lande, samtidig med at de nægter at indgå i aktionsenheden for solidaritet med Indokinas kæmpende folk.

Denne ulykkelige udvikling er der al grund til at beklage. Vi håber, at det stolte kinesiske folk med dets strålende traditioner hurtigt vil sikre, at Kina som socialistisk land indtager sin plads i det socialistiske fællesskab.

Menneskene har brug for, at Sovjetunionen, der er antiimperialismens hovedkraft og fredens stærkeste forsvarer, ikke skal diskrimineres. Det er ikke et anliggende mellem Kina og Sovjetunionen, men et afgørende problem, der angår alle de kommunistiske partier — i den sag kan ingen gennem neutralitet leve op til sit ansvar: at forsvare og udvide den kommunistiske bevæ-

gelses enhed på marxismen-leninismens grundlag og i et ligeberettiget samarbejde.

Vort venskab med Sovjetunionen og de socialistiske lande

Mange forsøg gøres der på at så splid mellem os og Sovjetunionen eller angribe os for dette venskab. De vil aldrig lykkes. Vort venskab bygger på granit og kendskab til, hvad Sovjetunionen har givet menneskeheden af nye muligheder, og hvad den i dag ofrer i solidaritet med andre folk, der kæmper for social og national frigørelse. Alle bestræbelser for fred og afspænding er i vor tid uamerikanske, mens der kan sættes lighedstegn mellem Sovjetunionen og fredens interesser. Det burde kritikerne overveje, når de overdimensionerer skønhedsfejle, mangler eller endnu ikke overvundne levn fra fortiden. Uden Sovjetunionen ville der næppe eksistere et socialistisk Cuba eller et Chile, der bygger sin fremtid på socialismen. Hvis Sovjetunionens folk ikke havde ofret i den anden verdenskrig og dagligt gør det i understøttelsen af Indokinas folk, ville imperialismen være verdens herre. Alle må i dag anerkende, at Sovjetunionens forslag til fredelig kappestrid og afrustning af hele verden er den eneste mulighed for menneskeheden, om den skal have en fremtid.

Socialismen og freden skal sejre

Den amerikanske imperialismes har afsløret sin brutale karakter. Udvidelsen af terrorkrigen mod Vietnams tapre folk var dens julehilsen til menneskeheden. Med rette er disse forbrydelser

blevet fordømt og sammenlignet med Hitlertidens Lidice, Oradour og andre massenedslagtninger.

Vi vil forstærke vor solidaritet med Indokinas folk. Alt, hvad der kan gøres, for at protestere mod USA-imperialismen, for at støtte det tapre folk økonomisk, politisk og moralsk, føler vi som en hovedopgave. Danmarks regering bør drage den konklusion, vi har anvist: at afbryde enhver forbindelse med Saigon-regimet og anerkende den Provisoriske Revolutionære Regering i Sydvietnam.

Vi bør også — i denne situation — trække os ud af NATO. Danmark kan ikke længere blive i en alliance, der er under ledelse og dominans af den amerikanske imperialisme — fredens største trussel i vor tid.

En udenrigspolitik for fred og selvstændighed

Danmark skal udtræde af NATO og slå ind på neutralitetens sikre vej. I dag kan det ske i forbindelse med den europæiske sikkerhedsordning, der må blive resultatet af sikkerhedskonferencen. Uden for den økonomiske og militære blokpolitik kan vi sikre en hurtig overgang til afrustning. Militarismens biprodukter skal rykkes op med rode, så demokratiet også i fuldt omfang kommer til at omfatte den side af vort liv, der hedder folkets kontrol med udenrigspolitikken. Vor udenrigspolitik skal ikke kendetegnes gennem at være et brohoved for EF i Norden eller gennem strategiske positioner for NATO. Derimod skal vi ud fra fredens og afspændingens interesser bidrage med al vor styrke til opnåelse af en verden uden nye krige.

Et parti af en ny type

I denne kongresperiode har vi været igennem omfattende fremstød for vore ideer og for vort parti. Mange gode resultater skal studeres — fra enhed i aktioner på arbejdspladserne til gennemførelse af store solidaritetsbevægelser med de kæmpende folk i Vietnam. Vi skal også drage lære af kampagnen mod EF. Denne bevægelse gav ikke kun os nye erfaringer, men var en praktisk handling for mange unge for første gang mod det etablerede. De lærte os at kende som principfaste og ærlige medkæmpere. Respekten for os blev større. Det kan også aflæses af de mange nye medlemmer, der kom til kommunisternes parti. Vi byder dem alle velkommen til deres og vort parti. Mange har store forventninger og flere spørgsmål. De skal mødes af »de gamle« med åbenhed og tolerance, så de forstår, at i vort parti kan meningene brydes — men vi kæmper i fællesskab.

Og der har været kæmpet og ofret i kongresperioden. Månedligt garanterer mange af deres i forvejen beskedne midler vort dagblads eksistens, og årligt indsamles efter forholdene et kæmpebeløb. Vi takker alle de daglige slidere, vore venner for deres bistand og lover, at enhver håndsækning skal blive anvendt til at gøre partiet endnu stærkere og bedre.

Vi er et parti af en ny type. Hos os har ledelsen ingen rettigheder, der ikke gælder alle medlemmer. Af den grund søger fjenden også at mistænkeliggøre os. Han påstår, at hos os er der ikke demokrati, men ensretning. Vi

ved, at han lyver. Netop kommunisternes parti delagtiggør alle — på lige fod — i de debatter, der skal forme vor politik. Men vi er også et kampparti, der, når drøftelserne er til ende og beslutningerne truffet, skal omsætte dem i praktiske handlinger. Det kræver dristighed og en fast offensiv holdning med større aktivitet.

Vi synes ikke, alt er gået lige godt for os i denne periode. Det var et tilbageslag, at vi måtte skære en dag væk fra Land og Folk. Vi nåede en pæn procent-fremgang ved det sidste valg, men ikke nok til at få taleret i folketinget. Mange gange kunne vores propaganda være bedre og det ideologiske arbejde mere systematisk. Det er ting, som vi meget kritisk må vurdere for at ændre begåede fejl og fjerne opståede mangler.

Kammerater!

Denne beretning skal diskuteres i sammenhæng med de dokumenter, der ligger på 24. kongres' bord, det vil sige forslag til kongresresolution, skriftlig beretning og udkast til programudtalelse. Disse dokumenter udgør sammen med beretningen de afgørende dokumenter fra den 24. kongres.

Mange flere ting burde være nævnt. Tiden tillader det ikke nu, men debatten vil rette op herpå. Vor 24. kongres skal blive opsvingets og gennembruddets kongres, der sikrer, at alle, der er i bevægelse, kommer til os, går med os i kampen mod storkapitalen, for arbejderklassens rettigheder, for et socialistisk Danmark.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk